

ВІРУСНА ПУХИРЧАТКА ПОРОЖНИНИ РОТА І КІНЦІВОК

Що таке вірусна пухирчатка порожнини рота і кінцівок?

Вірусна пухирчатка порожнини рота і кінцівок (англійською мовою hand, foot and mouth disease чи HFMD) - це вірусне захворювання, яке переважно вражає немовлят та дітей. До симптомів захворювання віднесено лихоманку, висип на шкірі та червоні плями або виразки в роті.

Вірусна пухирчатка не родинна з ящуром (який також англійською має назву hoof-and-mouth disease). Незважаючи на те, що в обох захворювань схожі назви (англійською), їх викликано різними вірусами. Вірусна пухирчатка вражає лише людей, тоді як ящур вражає лише тварин, наприклад, велику рогату худобу, свиней та вівців.

Що викликає вірусну пухирчатку?

Вірусна пухирчатка викликається декількома різними вірусами, що належать до групи ентеровірусів, включаючи віруси Коксакі та ентеровірус типу 71. Вірус Коксакі А16 є дуже розповсюдженою причиною виникнення вірусної пухирчатки. Ентеровірус типу 71 викликав кілька великих спалахів вірусної пухирчатки в Азії. Під час спалахів вірусної пухирчатки, викликаних ентеровірусом типу 71, деякі пацієнти серйозно занедужали.

Хто перебуває в групі ризику захворювання вірусною пухирчаткою?

Вірусна пухирчатка поширена у немовлят та дітей молодше 10 років, однак вона також може вражати і дітей більш старшого віку, підлітків та дорослих. Людина може бути інфікована, якщо вона контактує з ентеровірусом, з яким ніколи раніше не було контакту. Однак деякі інфіковані не отримують захворювання.

Які симптоми вірусної пухирчатки?

Зазвичай першими симптомами вірусної пухирчатки є лихоманка, біль в горлі, втрата апетиту та почуття слабкості (почуття дискомфорту). Через одну чи дві доби після початку захворювання у роті утворюються невеликі червоні плями з внутрішньої сторони щок, ясен та язика. Плями можуть перерости в пухирі або виразки. Сип на шкірі має вигляд об'ємних або плоских червоних плям або пухирів. Не усі хворі на вірусну пухирчатку демонструють ці симптоми.

Симптоми вірусної пухирчатки звичайно м'які та зазвичай проходять самі по собі з 7 по 10 день захворювання. Однак у деяких рідких випадках захворювання вірусною пухирчаткою може викликати ускладнення. Одним з таких ускладнень є вірусний (асептичний) менінгіт. Симптоми вірусного менінгіту є головний біль, простріл у шії та лихоманка. Іноді люди з вірусним менінгітом потребують госпіталізації. Дуже рідко вірусна пухирчатка може також призвести до енцефаліту (пухлини мозку). Енцефаліт є дуже важким захворюванням, яке може стати летальним.

Як поширюється вірусна пухирчатка?

Вірусна пухирчатка звичайно поширюється через взаємодію з калом, виділеннями з носа та горла, рідиною з пухирів або слиною інфікованої особи. Вірус часто передається, коли інфіковане особа немитими руками доторкається до кого-небудь чи заражає будь-які поверхні. Віруси, що викликають вірусну пухирчатку можуть виживати протягом довгого часу на відкритих поверхнях.

Особи, інфіковані вірусною пухирчаткою, найбільш заразні у перший тиждень хвороби, але можуть продовжувати поширювати вірус протягом декількох тижнів після зникнення симптомів.

Як скоро з'являються симптоми?

Симптоми вірусної пухирчатки звичайно з'являються на 3-7 день після первісного контакту з вірусом та інфікування.

Як діагностується вірусна пухирчатка?

Лікарі звичайно діагностують вірусну пухирчатку на підставі віку пацієнта, симптомів та виду і знаходження висипів чи виразок. У цілому лікареві не потрібні проведення аналізів для діагностики вірусної пухирчатки. Інколи лікар може взяти мазок з горла чи зразок рідини з пухирів чи калу, щоб провести аналіз на визначення типу ентеровірусу, який призвів до захворювання.

Як лікується вірусна пухирчатка?

Вірусна пухирчатка не потребує особливого лікування. Майже всі діти із вірусною пухирчаткою видужують самі. Хворі на вірусну пухирчатку мають відпочивати та вживати досить рідини для недопущення зневоднювання. Медичний працівник також може порекомендувати деякі ліки для контролю лихоманки та болю.

Виразки у роті можуть призвести до болючого та трудного ковтання і деякі діти із цієї причини можуть відмовлятися пити. Якщо небажання пити викликає серйозне зневоднювання, може знадобитися лікування за допомогою внутрішньовенного введення рідин.

Як проводити профілактику вірусної пухирчатки?

Усі в родині хворого на вірусну пухирчатку повинні ретельно мити руки з милом і водою кожен раз після відвідування туалету, заміни памперсів або контакту з виділеннями з носу та горла, калом чи з рідиною з пухирів. Іграшки та поверхні спочатку слід вимити милом та водою, а потім промивати розведеним дезінфікуючим розчином з хлором (додати $\frac{1}{4}$ ковпачка дезінфікуючого розчину на галон води). Дітей із вірусною пухирчаткою слід тримати вдома, не відводити до дитячого садку чи школи, доки не спаде температура чи не залікуються виразки у порожнині рота. Дорослим слід перебувати вдома та не ходити на роботу, доки не зникнуть симптоми.

Де я можу отримати подальшу інформацію стосовно вірусної пухирчатки?

Якщо у вас виникнуть будь-які питання стосовно вірусної пухирчатки, будь ласка зв'яжіться з вашим лікарем або місцевим відділом охорони здоров'я.

[NOTE TO LOCAL EDUCATIONAL AGENCIES (LEAs): The California Department of Education (CDE) expresses appreciation to Claudia J. Erickson and the California Department of Public Health (CDPH) for their permission to translate the CDPH's "HFMD Prevention." As a form of assistance to LEAs, the CDE offers this translation free of charge. Because there can be variations in translation, the CDE recommends that LEAs confer with local translators to determine any need for additions or modifications, including the addition of local contact information or local data, or modifications in language to suit the needs of specific language groups in the local community. If you have comments or questions regarding the translation, please e-mail the Clearinghouse for Multilingual Documents (CMD) at cmd@cde.ca.gov.]